Republica Moldova
mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3

Dosarul nr. 3-1561/2024

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în ședință de judecată publică în data de **07 octombrie 2024, în Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3.**

În conformitate cu art. 226 alin. (2) Cod administrativ, deoarece participanţii la proces au depus cerere de apel, hotărârea este **întocmită integral în termen de 45 de zile <u>lucrătoare</u>** calculate începând cu data recepționării materialelor cauzei la 30 octombrie 2024.

07 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
sediul Rîșcani

În conformitate cu art. 46 alin. (1) CPC, instanța de judecată specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ:
Președintele ședinței, judecător, Bolocan Elena,
Grefier, Negru Elena,
<u>Cu participarea:</u> Reprezentantului reclamantului, Urecheanu Valentina,
Reprezentantului terțului Cojocaru Dumitru, avocatul Fetescu Andrian,
În lipsa: Reprezentantului autorității publice pârâte Agenția „Moldsilva” și a reprezentantului terțului Ministerul Mediului al RM, fiind respectată procedura legală de citare a participanților la proces, părțile fiind conștiente de drepturile și obligațiile sale procedurale, în conformitate cu art. 218 Cod administrativ,

Examinând în **ședință publică în limba de stat cauza civilă în procedura contenciosului administrativ în limitele controlului judecătoresc – acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Studiind acțiunea în contencios administrativ înaintată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva Agenției „Moldsilva”, cu atragerea terților, Cojocaru Dumitru și Ministerul Mediului al RM, privind constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizat terțul, Cojocaru Dumitru, –

C o n s t a t ă:

<u>Acțiunea în contencios administrativ:</u> În data de 26 februarie 2024, Autoritatea Națională de Integritate s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției „Moldsilva”, terți Cojocaru Dumitru și Ministerul Mediului, privind constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizat terțul Cojocaru Dumitru.

În motivarea acțiunii indică, că la 09 octombrie 2020, prin intermediul secretariatului, Autoritatea Națională de Integritate a înregistrat sesizarea cu nr. 7697, prin care s-a invocat că terțul Dumitru Cojocaru, director al Agenției „Moldsilva”, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin emiterea unor ordine prin care s-a desemnat în calitate de președinte al Consiliilor de administrație la următoarele întreprinderi de stat din subordinea

Agenției „Moldsilva”: Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Edineț”, Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Orhei” și Î.S. „Întreprinderea silvo-cinegetică Strășeni”. Totodată, conform sesizării, Dumitru Cojocaru ar fi admis încălcarea regimului juridic al conflictului de interese inclusiv prin faptul că ar fi semnat acte administrative în privința lui Anatolii Cojocari, fratele său, care este administrator al Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești”, fondatoarea căreia este Agenția „Moldsilva”.

Menționează că, în rezultatul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 626/21 din 30 octombrie 2020, la 19 februarie 2021 de către inspectorul de integritate a fost emis actul de constatare nr. 48/21, prin care s-a decis:

„ 1. Se constată că dl Cojocaru Dumitru, exercitând funcția de director al Agenției “Moldsilva”, având interes personal material a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

a) nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

b) nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016privînd declararea averii și a intereselor personale.

c) emiterea/semnarea următoarelor acte administrative:

- Ordinul „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație ”, nr. 30 din 06.02.2020;
- Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020”, nr. 69 din 09.03.2020;
- Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr, 30 din 06,02.2020”, nr. 326 din 28.09.2020,

fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se sesizează Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de încetare a raporturilor de muncă ori de serviciu cu dl Cojocaru Dumitru din funcția de director al Agenției “Moldsilva ”;

3. Se decade, dl Cojocaru Dumitru din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese;

4. Se înscrie dl Cojocaru Dumitru în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese”.

Notează că, actul de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021 a fost adus la cunoștință lui Cojocaru Dumitru, care l-a contestat în instanța de contencios administrativ. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, nr. 3-688/2021 din 29 noiembrie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Dumitru împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2020, a fost respinsă ca neîntemeiată. Prin decizia Curții de Apel Chișinău, nr. 3a-192/22 din 14 decembrie 2021, a fost respins apelul

depus de Cojocaru Dumitru. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție, nr. 3ra-161/2023 din 31 mai 2023, recursul înaintat împotriva actelor instanței de fond și de apel a fost declarat inadmisibil, astfel, actul de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021 a devenit definitiv.

Reclamantul relevă că, potrivit art. 7 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Autoritatea adresează instanței de judecată cereri privind constatarea nulității absolute a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe, sau a deciziei luate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, stabilită printr-un act de constatare definitiv.

Potrivit art. 39 alin. (4) și (6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, din moment ce actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictelor de interese rămâne definitiv, Autoritatea, în termen de un an, adresează instanței de judecată o cerere de chemare în judecată privind declararea nulității absolute a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin persoane terțe, sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, cu excepția cazurilor în care anularea actelor menționate ar aduce daune interesului public.

Totodată, potrivit art. 15 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, actele administrative emise/adoptate sau actele juridice încheiate personal sau prin intermediul unei persoane terțe într-o situație de conflict de interese real sunt lovite de nulitate absolută, cu excepția cazului în care anularea acestora ar aduce daune interesului public. Autoritatea Națională de Integritate adresează instanței de judecată cereri privind constatarea nulității absolute a actelor administrative emise/adoptate sau actelor juridice încheiate, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese în condițiile Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Cererea privind constatarea nulității absolute poate fi depusă și de către persoanele care se consideră lezate în drepturi ca urmare a unui conflict de interese.

În continuate, conform art. 327 alin. (1) Cod civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută). Actele administrative a căror nulitate se cere a fi declarată sunt pasibile de nulitate absolută pe motiv că au fost încheiate cu încălcarea legislației care reglementează regimul juridic al conflictelor de interese. Potrivit art. 328 alin. (1) Cod civil, atât acțiunea în constatare a nulității absolute, cât și excepția de nulitate absolută sunt imprescriptibile.

Reclamantul subliniază că, prin actul de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021, a fost constatat faptul încălcării de către Cojocaru Dumitru, ex-director al Agenției „Moldsilva", a regimului juridic al conflictelor de interese manifestat prin emiterea următoarelor acte administrative în privința sa: - ordinul nr. 30 din 06.02.2020 „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație"; - ordinul nr. 69 din 09.03.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020"; - ordinul nr. 326 din 28.09.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020". Actul de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021 a rămas definitiv în data de 31 mai 2023 urmare a declarării inadmisibile a recursului înaintat de Cojocaru Dumitru. Despre faptul rămânerii definitive a actului de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021, s-a comunicat Ministerului Mediului prin scrisoarea nr.04-21/4199 din 27 iunie 2023, de către inspectorul de integritate.

Atrage atenția instanței asupra faptului că, actele administrative încheiate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese sunt imputabile doar ex-directorului Agenției „Moldsilva", dar nu și altor persoane care sunt vizate în actele administrative pasibile anulării.

Explică, că se solicită constatarea nulității absolute a actelor administrative (în partea în care este vizată persoana terță Cojocaru Dumitru), doar a ex-directorului Agenției „Moldsilva", în privința căruia prin actului de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021 s-a constatat încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al conflictelor de interese. Ori, actul de constatare nu se referă la întreaga activitate a Agenției „Moldsilva". Răspunderea pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese o poartă persoana care a încălcat prevederile legale, dar nu autoritatea publică în care activează sau a activat subiectul declarării, respectiv, chiar dacă Cojocaru Dumitru, în prezent, nu mai deține funcția de director al Agenției „Moldsilva", efectele juridice ale actului de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021, rămas definitiv, continuă să se producă în raport cu dumnealui. Mai mult ca atât, conform art. 39 alin. (6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, cererea de chemare în judecată se depune în instanță și în cazul în care persoana care a emis/adoptat un act administrativ sau a încheiat un act juridic direct ori prin intermediul unei persoane terțe, sau a luat o decizie cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese nu mai deține funcția respectivă. Astfel, Autoritatea observă că, nu este relevant dacă persoana în raport cu care prin actul de constatare a fost constatat încălcarea regimului juridic al conflictului de interese se mai află sau nu în funcție, or, legiuitorul a considerat că, cererea de chemare în judecată privind declararea nulității actelor administrative și/sau juridice încheiate cu încălcarea dispozițiilor privind conflictele de interese, poate fi înaintată și în cazul când subiectul declarării a încetat să mai exercite funcția.

Așadar, reclamantul solicită constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizată persoana terță Cojocaru Dumitru, după cum urmează: - ordinul nr. 30 din 06.02.2020 „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație"; - ordinul nr. 69 din 09.03.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020"; - ordinul nr. 326 din 28.09.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020".

Referința autorității publice pârâte Agenția „Moldsilva": În apărarea sa pârâtul a înaintat referință, solicitând declararea ca inadmisibilă a acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Autoritatea Națională de Integritate.

Cu referire la prevederile art. 7, 10, 15, 17 Cod administrativ, pârâtul menționează că, în asemenea acțiuni reclamantul trebuie să fie în mod imperativ beneficiarul unui drept subiectiv, adică un drept pe care i l-au acordat normele juridice și pe care autoritatea publică are obligația să-l respecte și să-l realizeze în favoarea reclamantului. Este necesar ca autorităților publice să le revină sarcina în cadrul competenței pe care o au să realizeze aceste drepturi și să le respecte. Prin aceasta se exprimă corelația dintre drepturile și obligațiile care se formează în cadrul raporturilor juridice dintre autoritățile publice și cei administrați.

Relevă că, mecanismul juridic de apărare a drepturilor și libertăților stabilit la art. 39 alin. (2) Cod administrativ indică expres asupra faptului că, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Notează că, în conformitate cu prevederile art. 206 Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare): d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de

control normativ). (2) Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației cînd se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți. cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată. (3) Declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. a)-e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune. (4) Declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. f) h) nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Subliniază că, pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă. În lipsa revendicării unui drept propriu. în sensul art. 17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 din Codul administrativ. Prin urmare, prevederile art. 17 din Codul administrativ se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material. Anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridico-publică. Acest argument impune și raționamentul că dreptul procedural reglementează doar formele ce necesită a fi respectate pentru a obține pe cale judiciară o protecție a unui drept subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ.

În opinia pârâtului, în cazul dedus judecății, actele care formează obiectul acțiunii în contencios administrativ și a căror anulare se solicită – ordinul nr. 30 din 06.02.2020 „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație”, ordinul nr. 69 din 09.03.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020”, precum și ordinul nr. 326 din 28.09.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020”, nu cad sub incidența prevederilor art. 17 Cod administrativ și nu poate fi determinat dreptul vătămat, or în esență, ordinul nr. 30 din 06.02.2020 cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație, a fost modificat, din oficiu, prin ordinul nr. 326 din 28.09.2020. Or, prin ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 326 din 28.09.2020 a fost revocată în tot calitatea terțului Cojocaru Dumitru, desemnat în calitate de președinte al Consiliilor de Administrație la următoarele întreprinderi de stat din subordinea Agenției „Moldsilva”: Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Edineț”; Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Orhei”, Î.S. „Întreprinderea silvo-cinegetică Strășeni”.

Referința terțului Cojocaru Dumitru: În apărarea sa terțul a înaintat referință, solicitând declararea ca inadmisibilă a acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Autoritatea Națională de Integritate.

În acest sens, terțul invocă prevederile art.207 alin.(2) lit. d) din Codul administrativ, care statuează că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Notează că, potrivit art.209 din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător

Remarcă, că potrivit art.39 alin.(6) din legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate acțiunea menționată la alin. (4) se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

Menționează că, din materialele dosarului administrativ rezultă că prin decizia nr.3a-192/22 din 14 decembrie 2022 s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 29 noiembrie 2021 prin care s-a respins acțiunea depusă de Dumitru Cojocaru vs Autoritatea Națională de Integritate privind anularea actului de constatare nr.48/21 din 19.02.2021. La 26 februarie 2024, Autoritatea Națională de Integritate s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizată persoana terță Dumitru Cojocaru.

Relevă că, prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi (cauza Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00).

Specifică, că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege. Ține deci de responsabilitate exclusivă a reclamantului să efectueze acțiunile menționate mai sus.

Consemnează că pentru asigurarea unei jurisprudențe constante și pentru o bună administrare a justiției, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință a actelor a fost completată prin art.33 din Codul administrativ, care prevede comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri. Potrivit art.96 din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Consideră că, odată ce reclamantul Autoritatea Națională de Integritate, prin intermediul reprezentantului său Urecheanu Valentina, a fost prezentă în ședința de la Curtea de Apel Chișinău și a făcut cunoștință cu dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău nr.3a-192/22 din 14 decembrie 2022, la 14 decembrie 2023, ultimul urma să se adreseze instanței de judecată. Însă, Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de chemare în judecată abia la 26 februarie 2024, în afara termenului legal prevăzut de art.209 din Codul administrativ, art.39

alin.(6) din legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează acțiunea ca fiind inadmisibilă.

Subliniază că, din dispozițiile enunțate se deduce că înaintarea tardivă a acțiunii impune soluția de inadmisibilitate a acțiunii în contenciosul administrativ. Dispoziția nu este contrară principiului securității raporturilor juridice instituit de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în interpretarea oferită de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Reține că, în cauza Weissman și alții contra României (cererea nr.63945/00 par.32-36), Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamanților de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

În opinia terțului o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea depunerii unei contestații ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În acest context, terțul face referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a stabilit că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), în speță depunerea la timp a cererii de chemare în judecată privind declararea nulității actelor administrative. Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Notează că, din jurisprudența Curții trebuie reținut de asemenea că ceea ce li se pretinde părților este o „diligență normală" în cadrul procesului național, având drept scop finalizarea acestuia (Pretto și alții c. Italia, par. 33; decizia din 2 iulie 1997, Hervouet c. Franța). Atunci când constată că părțile nu au dat dovadă de o asemenea diligență, Curtea reține faptul că acest lucru reprezintă un element obiectiv, în favoarea statului-parte la Convenție (Hotărârea din 23 aprilie 1987, Poiss c. Austria, par. 57).

Terțul susține că, nu pot fi reținute argumentele reclamantului că potrivit art.327 alin.(1) din Codul civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută), iar art.328 alin.(3) din Cod civil statuează că atât acțiunea în constatare a nulității absolute, cât și excepția de nulitate absolută sunt imprescriptibile. Cu toate acestea, se prescriu în termen de 10 ani acțiunile privind aplicarea efectelor nulității absolute conform art. 331, indiferent dacă sunt introduse împreună cu acțiunea în constatare a nulității absolute sau după admiterea acestei acțiuni.

Remarcă, că art.39 alin.(6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, este o normă legislativă specială, care reglementează expres termenul de depunerea a unei cereri de chemare în judecată privind declararea nulității absolute a actele actului administrativ, a actului juridic sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese. Iar potrivit art.5 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Respectiv, având în vedere cele indicate, în temeiul art. 207 alin.(2) lit.d) Cod administrativ, terțul Cojocaru Dumitru solicită emiterea unei încheieri prin care să fie declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Autoritatea Națională de Integritate privind constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizată persoana terță Dumitru Cojocaru.

Referința terțului Ministerul Mediului: Prin referința înaintată, terțul solicită admiterea acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Autoritatea Națională de Integritate, ca fiind întemeiată.

Notează că, la 29.06.2023, în adresa Ministerului Mediului a parvenit actul de constatare nr. 48/21 din 19.02.2021 emis de Autoritatea Națională de Integritate, privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Cojocaru Dumitru, ex-director al Agenției „Moldsilva".

La 24.07.2023, Ministerul Mediului a solicitat de la Agenția „Moldsilva" prezentarea informațiilor privind ordinele de desemnare a membrilor consiliilor de administrare în cadru agenției semnate de către Cojocaru Dumitru și achitările efectuate ultimului conform ordinelor menționate.

La 28.07.2023 de la Agenția „Moldsilva" a parvenit răspunsul nr. 1467, potrivit căruia au fost expediate actele și informația solicitată.

La 14.09.2023, Ministerul Mediului a expediat în adresa lui Cojocaru Dumitru notificarea cu nr. 13-07/2076, solicitând restituirea în contul Ministerului Mediului a mijloacelor financiare încasate ilegal în sumă de 66 150 lei, stabilite conform actului emis de Autoritatea Națională de Integritate.

La 12.10.2023 de la Cojocaru Dumitru a parvenit răspunsul la notificare, prin care se indica, că solicitarea din partea ministerului a unor sume nedatorate este neîntemeiată și abuzivă, astfel solicită încetarea oricăror acțiuni din partea autorității publice în privința sa.

Prin urmare, la da data de 05.02.2024, Ministerul Mediului a înaintat o acțiune civilă la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând obligarea restituirii mijloacelor financiare în sumă de 66 150 lei, încasate ilegal de către Cojocaru Dumitru, ex-director al Agenției „Moldsilva", stabilite prin actul de constatare nr. 48/21 din 19.02.2021 al Autorității Naționale de Integritate privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Menționează că, potrivit actului de constatare, s-a stabilit că, Cojocaru Dumitru, în perioada anului 2020, exercitând funcția de director al Agenției „Moldsilva", având interes personal și material a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin: nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. nesoluționarea conflictelor reale de interese manifestată prin emiterea/semnarea următoarelor acte administrative: - Ordinul nr.30 din 06.02.2020 „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație", prin care Cojocaru Dumitru s-a autodesemnat în calitate de președinte al Consiliilor de administrație ale Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Edineț", Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Orhei" și Î.S. „Întreprinderea silvo-cinegetică Strășeni"; - Ordinul nr.69 din 09.03.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr.30 din 06.02.2020", prin care, conform pct.2, Cojocaru Dumitru dispune acordarea membrilor Consiliului de administrație ale întreprinderilor silvice enumerate mai sus a îndemnizațiilor lunare în mărime de 3000 lei; - Ordinul nr.326 din 28.09.2020 "Cu privire la modificarea ordinului nr.30 din 06.02.2020", prin care Cojocaru Dumitru își anulează calitatea de președinte al Consiliilor de administrație în cadrul celor trei întreprinderi; fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese.

Consemnează că, la 16.04.2024, Judecătoria Chișinău, sediul Central a emis dispozitivul hotărârii pe cauza menționată supra, prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Mediului împotriva terțului Dumitru Cojocaru cu privire la încasarea prejudiciului material, ca fiind neîntemeiată. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de judecată, la 30.04.2024, Ministerul Mediului a contestat-o cu cerere de apel la Curtea de Apel Chișinău.

Relevă că, alin. (1) al art.327 Cod civil statuează că actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută). Potrivit art. 328 Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cât și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Astfel, că în speța dedusă judecății, se solicită constatarea nulității absolute a actelor administrative parțiale - în partea în care este vizată persoana terță Dumitru Cojocaru, în privința căruia prin actul de constatare nr. 48/21 din 19.02.2021, s-a constatat încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al conflictelor de interese, dar nu și altor persoane care sunt vizate în actele administrative pasibile anulării.

Cu referire la termenul în care a fost înaintată acțiunea de către Autoritatea Națională de Integritate, notează că potrivit art.39 alin. (6) al Legii nr. 132/2016 privind Autoritatea Națională de Integritate, acțiunea cu privire la declararea nulității actului administrativ se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv. Totodată, art.328 alin.(3) Cod civil, statuează că atât acțiunea în constatare a nulității absolute, cât și excepția de nulitate absolută sânt imprescriptibile. Cu toate acestea, se prescriu în termen de 10 ani acțiunile privind aplicarea efectelor nulității absolute conform art. 331, indiferent dacă sunt introduse împreună cu acțiunea în constatare a nulității absolute sau după admiterea acestei acțiuni.

<u>În cadrul dezbaterilor judiciare</u>, în temeiul art. 218 Cod administrativ al RM, art. art. 211, 213, și art. 233 Cod de procedură civilă al RM:

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului, Urecheanu Valentina, a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul autorității publice pârâte Agenția „Moldsilva”, în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal despre data, ora, locul examinării cauzei. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citat despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Reprezentantul terțului Cojocaru Dumitru, avocatul Fetescu Andrian, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca inadmisibilă, după caz, în eventualitatea examinării cauzei în fond, solicită respingerea ca neîntemeiată.

Reprezentantul terțului Ministerul Mediului în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal despre data, ora, locul examinării cauzei. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citat despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

<u>Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:</u>

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea în contencios administrativ înaintată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva Agenției „Moldsilva”, cu atragerea terților, Cojocaru Dumitru și Ministerul Mediului al RM, privind

constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizat terțul, Cojocaru Dumitru.

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, **drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.**

În temeiul art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, **orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.** O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când **autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.**

În temeiul art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); **d) constatarea** existenței sau inexistenței unui raport juridic ori **nulității unui act administrativ individual** sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În temeiul art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În temeiul art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 CA – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art.208 alin.(5) din Codul administrativ, o acțiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

În temeiul art. 209 alin. (3) din Codul administrativ, **pentru** acțiunea în realizare, **acțiunea în constatare** și acțiunea de control normativ **nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrative.**

Astfel, analizând materialele dosarului judiciar prin coroborare cu materialele dosarului administrativ, respectiv argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că, în prezenta cauză părțile nu au invocat, precum nici nu au probat prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, –

Nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura prealabilă de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată și depusă de către reprezentantul reclamantului, Chișca Lilian, iar **reclamantul autoritate publică investită de Lege cu drept de sesizare în temeiul art. 189 alin. (3) din Codul administrativ, –**

Astfel, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva Agenției „Moldsilva", cu atragerea terților, Cojocaru Dumitru și Ministerul Mediului al RM, **privind constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizat terțul, Cojocaru Dumitru**, întrunește condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ și respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

În ceea ce privește argumentele terțului, care ridică excepția de inadmisibilitate în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ al RM, se constată caracterul neîntemeiat, acestea fiind întemeiate pe interpretarea eronată a prevederilor art. 209 Cod administrativ al RM.

Or, în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (4) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea se adresează în instanța de judecată pentru: a) încasarea în folosul statului a prejudiciilor cauzate și a beneficiilor obținute în urma actului administrativ, actului juridic sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese, incompatibilitățile, restricțiile și limitările; sau b) declararea nulității actului administrativ, a actului juridic sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese, incompatibilitățile restricțiile și limitările, dacă anularea acestora nu aduce daune interesului public.

În temeiul art. 39 alin. (6) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, acțiunea menționată la alin. (4) se depune la Judecătoria Chișinău **în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.**

Terțul interpretează eronat prevederile art. 254 și art. 255 Cod de procedură civilă al RM, or, în conformitate cu art. 35 alin. (4) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, **actul de constatare rămâne definitiv la expirarea termenului de contestare menționat la art. 36 alin. (1) sau, dacă este contestat, <u>în momentul în care hotărârea judecătorească devine irevocabilă.</u>**

Astfel, având în vedere faptul că actul de constatare nr. 48/21 emis în data de 19 februarie 2021, a rămas definitiv în baza hotărârii judecătorești devenite irevocabile la 31 mai 2023 (încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-161/2023 din 31 mai 2023, iar instanța de contencios administrativ a fost sesizată cu acțiune înregistrată și depusă la 26 februarie 2024, instanța de judecată constată caracterul admisibil al acțiunii în contencios administrativ, respectiv **consideră legal și întemeiat să efectueze controlul judecătoresc asupra** actelor administrative,

a căror nulitate se solicită instanței de contencios administrativ în partea în care este vizat terțul, Cojocaru Dumitru.

Aprecierea instanței de judecată

cu privire la **fondul acțiunii în contencios administrativ:** Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia **că este legal și întemeiat să admită ca fiind întemeiată acțiunea în contencios administrativ**, având în vedere argumentele reținute *infra.*

Obiectul juridic al acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva Agenției „Moldsilva", cu atragerea terților, Cojocaru Dumitru și Ministerul Mediului al RM, privind constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizat terțul, Cojocaru Dumitru, **care constituie acțiune în constatare.**

Astfel, **în fapt**, apreciind obiectiv explicațiile participanților la proces prin **coroborare cu înscrisurile care constituie parte integrantă a dosarului administrativ și a dosarului judiciar**, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor art. art. 117 – 122, art. 130 CPC, instanța de judecată constată următoarele circumstanțele de fapt:

În data de 19 februarie 2021, ca urmare a efectuării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința lui Cojocar Dumitru, director al Agenției „Moldsilva", de către inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate a fost întocmit actul de constatare nr. 48/21, prin care s-a decis:

„1. Se constată că dl Cojocaru Dumitru, exercitând funcția de director al Agenției "Moldsilva", având interes personal material a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

a) nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

b) nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016privînd declararea averii și a intereselor personale.

c) emiterea/semnarea următoarelor acte administrative:

- Ordinul „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație ", nr.30 din 06.02.2020;
- Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr.30 din 06.02.2020", nr. 69 din 09.03.2020;
- Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr.30 din 06,02.2020", nr. 326 din 28.09.2020,

fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se sesizează Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de încetare a raporturilor de muncă ori de serviciu cu dl Cojocaru Dumitru din funcția de director al Agenției "Moldsilva ";

3. Se decade, dl Cojocaru Dumitru din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la

data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese;

4. Se înscrie dl Cojocaru Dumitru în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese;

5. Se aduce la cunoștința dlui Cojocaru Dumitru actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)). ” (f.d.7-18)

Se atestă faptul că, actul de constatare menționat a fost contestat de către destinatar în instanța de contencios administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, nr. 3-688/2021 din 29 noiembrie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Dumitru împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2020, a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.19-25)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău, nr. 3a-192/22 din 14 decembrie 2021, cererea de apel înaintată de Cojocaru Dumitru a fost respinsă, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, nr. 3-688/2021 din 29 noiembrie 2021. (f.d.26-33)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție, nr. 3ra-161/2023 din 31 mai 2023, recursul înaintat de Cojocaru Dumitru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, nr. 3a-192/22 din 14 decembrie 2021, a fost declarat inadmisibil. (f.d.34-36)

Astfel, având în vedere faptul că, actul de constatare nr. 48/21 din 19 februarie 2021, prin care s-a constat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Cojocaru Dumitru, a devenit definitiv, în data de 26 februarie 2024 Autoritatea Națională de Integritate s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu acțiune în contencios administrativ. (f.d.2-6)

În drept, în temeiul art. 277 – 278 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanţei judecătoreşti competente pentru anularea actului, repunerea în drept şi repararea prejudiciului.

Acţiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanţele judecătoreşti respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia contenciosului administrativ.

În temeiul art. 195 Cod administrativ al RM, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În temeiul art. 224 alin. (1) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției

reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; **d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;** e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În temeiul art. 93 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, (1) **fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția**, (2) prin derogare de la prevederile alin. (1), **fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale**, iar (3) reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia să admită ca întemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva Agenției „Moldsilva", cu atragerea terților, Cojocaru Dumitru și Ministerul Mediului al RM, privind constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizat terțul, Cojocaru Dumitru.

În temeiul art. 7 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea adresează instanţei de judecată cereri privind constatarea nulității absolute a actului administrativ emis/adoptat sau a actului juridic încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe, sau a deciziei luate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, stabilită printr-un act de constatare definitiv.

În temeiul art. 39 alin. (4)-(5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, **din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea se adresează în instanța de judecată pentru**:

a) încasarea în folosul statului a prejudiciilor cauzate și a beneficiilor obținute în urma actului administrativ, actului juridic sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese, incompatibilitățile, restricțiile și limitările; sau

b) **declararea nulității actului administrativ,** a actului juridic sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese, incompatibilitățile restricțiile și limitările, <u>dacă anularea acestora nu aduce daune interesului public.</u>

(5) La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În temeiul art.39 alin.(6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Acțiunea menționată la alin. (4) se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

Instanța de judecată reține că prin actul de constatare nr. 48/21 din 19.02.2021, s-a constatat faptul încălcării de către terțul Cojocaru Dumitru, care exercita funcția de director al

Agenției „Moldsilva”, a regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin emiterea în privința sa a următoarelor acte administrative:

- Ordinul nr.30 din 06.02.2020 „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație ”, prin care Cojocaru Dumitru s-a autodesemnat în calitate de președinte al Consiliilor de administrație ale Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Edineț”, Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Orhei” și Î.S. „Întreprinderea silvo-cinegetică Strășeni”; (f.d.38-39)
- Ordinul nr. 69 din 09.03.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr.30 din 06.02.2020”, prin care, conform pct.2, Cojocaru Dumitru a dispus acordarea membrilor Consiliului de administrație a întreprinderilor silvice menționate, a îndemnizațiilor lunare în mărime de 3000 lei; (f.d.40)
- Ordinul nr. 326 din 28.09.2020 „Cu privire la modificarea ordinului nr.30 din 06.02.2020”, prin care Cojocaru Dumitru a dispus revocarea în parte a Ordinului Agenției „Moldsilva” din 06.02.2020 cu privire la Consiliile de administrație, cu efecte pentru trecut din data de 06 februarie 2020 și anularea calității de președinte al Consiliilor de administrație în cadrul Î.S. „Întreprinderea silvo-cinegetică Strășeni”, Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Edineț”, Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Orhei”. (f.d.41)

Actul de constatare menționat a rămas definitiv în data de 31 mai 2023, ca urmare a emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție, nr. 3ra-161/2023, prin care recursul înaintat de Cojocaru Dumitru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, nr. 3a-192/22 din 14 decembrie 2021 (prin care a fost menținută hotărârea instanței de fond), a fost declarat inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public

Potrivit art. 141 alin. (1)-(4) Cod administrativ, **un act administrativ individual este nul dacă conţine un viciu deosebit de grav şi acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanţelor care se iau în considerare.**

Un act administrativ individual este, de asemenea, nul: a) dacă executarea lui cere săvîrşirea unei fapte ilegale, care constituie o componenţă de contravenţie sau de faptă penală; b) dacă din motive reale nimeni nu-l poate executa; c) dacă contravine bunelor moravuri; d) dacă la emiterea lui a contribuit o persoană care nu are dreptul să participe în procedură administrativă conform art.49 alin.(1); e) dacă a fost emis în scris, dar nu poate fi identificată autoritatea publică emitentă; f) în alte cazuri prevăzute de lege.

În cazul nulităţii parţiale a unui act administrativ individual, acesta este nul în totalitate dacă autoritatea publică nu ar fi emis actul administrativ respectiv fără partea lovită de nulitate. Autoritatea publică poate constata nulitatea oricînd din oficiu.

La cerere nulitatea se constată în măsura în care solicitantul are un interes îndreptăţit pentru a o solicita.

Astfel, analizând argumentele expuse de partea reclamantă în cererea de chemare în judecată, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și cadrul legal aplicabil, instanța de judecată ajunge la concluzia să admită ca întemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Autoritatea Națională de Integritate împotriva Agenției „Moldsilva”, cu atragerea terților, Cojocaru Dumitru și Ministerul Mediului al RM, privind constatarea nulității absolute a actelor administrative în partea în care este vizat terțul, Cojocaru Dumitru.

Astfel, instanța constată nulitatea actelor administrative – Ordinul „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație” nr. 30 din 06 februarie 2020, Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020”, nr. 69 din 09 martie 2020, și Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020” nr. 326 din 28 septembrie 2020, în partea în care este vizat Cojocaru Dumitru.

Or, actele administrative menționate conțin un viciu deosebit de grav şi acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanţelor cauzei, iar anularea acestora nu aduce daune interesului public. Mai mult, **constatarea nulității actelor administrative –** Ordinul „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație” nr. 30 din 06 februarie 2020, Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020”, nr. 69 din 09 martie 2020, și Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020” nr. 326 din 28 septembrie 2020, în partea în care este vizat Cojocaru Dumitru, este întru respectarea Legii și apărarea interesului public.

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de către părți, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele terțului și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deși articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În concluzie, **ținând cont de circumstanțele constatate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului judiciar și respectiv, al dreptului la un proces echitabil, cu respectarea limitelor controlului judecătoresc,** deoarece actele administrative conțin un viciu deosebit de grav și prin acestea reclamantul este vătămat în drepturile sale, **instanța de judecată ajunge la concluzia să admită acțiunea în contencios administrativ și** să constate nulitatea actelor administrative – Ordinul „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație” nr. 30 din 06 februarie 2020, Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020”, nr. 69 din 09 martie 2020, și Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020” nr. 326 din 28 septembrie 2020, în partea în care este vizat Cojocaru Dumitru.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, art. 238 – 241, art. art. 277 – 278 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, art. 224 alin. (1) lit. d) art. 225, 226 și art. 232 Cod administrativ al Republicii Moldova**,** în urma deliberării, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ş t e:

A **admite acțiunea în contencios administrativ.**

Se **constată nulitatea actelor administrative –** Ordinul „Cu privire la desemnarea membrilor în consiliile de administrație” nr. 30 din 06 februarie 2020, Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020”, nr. 69 din 09 martie 2020, **și** Ordinul „Cu privire la modificarea ordinului nr. 30 din 06.02.2020” nr. 326 din 28 septembrie 2020, în partea în care este vizat Cojocaru Dumitru.

Se explică că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărîrii. Cererea de motivare a hotărîrii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile calculate de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței, judecător – Elena Bolocan

Copia corespunde originalului,

Judecător Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jc.instante.justice.md.